

HOÀN THIỆN QUY ĐỊNH PHÁP LUẬT VỀ KHÁNG NGHỊ GIÁM ĐỐC THẨM VỤ ÁN DÂN SỰ

BÙI HỮU TOÀN *

Tóm tắt: Kháng nghị giám đốc thẩm là quyết định có thể làm thay đổi bản chất của vụ án, tác động trực tiếp đến việc thi hành bản án, quyết định đã có hiệu lực pháp luật cũng như ảnh hưởng đến quyền và nghĩa vụ của những đương sự liên quan trong vụ án. Bài viết phân tích các quy định của pháp luật hiện hành về kháng nghị giám đốc thẩm trong tố tụng dân sự, thực tiễn áp dụng kháng nghị giám đốc thẩm và kiến nghị giải pháp hoàn thiện quy định pháp luật về vấn đề trên.

Từ khóa: Giám đốc thẩm; kháng nghị giám đốc thẩm; toà án nhân dân; vụ án dân sự

Nhận bài: 09/10/2021

Hoàn thành biên tập: 30/5/2022

Duyệt đăng: 30/5/2022

REFINING LEGAL PROVISIONS ON CASSATION APPEAL IN CIVIL CASES

Abstract: A cassation appeal is a decision that can change the nature of a case, directly affecting the enforcement of legally effective judgments and decisions, as well as the rights and obligations of the involved parties. This paper analyzes the current provisions on cassation appeal in civil proceedings, the practical application of cassation appeal, and proposes some solutions to refine the provisions on cassation appeal.

Keywords: Cassation; cassation appeal; people's courts; civil cases

Received: Oct 9th, 2021; Editing completed: May 30th, 2022; Accepted for publication: May 30th, 2022

Điều 102 Hiến pháp năm 2013 quy định: “Toà án nhân dân là cơ quan xét xử của nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam, thực hiện quyền tư pháp. Toà án nhân dân có nhiệm vụ bảo vệ công lí, bảo vệ quyền con người, quyền công dân, bảo vệ chế độ xã hội chủ nghĩa, bảo vệ lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân”. Khoản 6 Điều 103 Hiến pháp năm 2013 khẳng định: “Chế độ xét xử sơ thẩm, phúc thẩm được đảm bảo”. Đây là nguyên tắc xuyên suốt của hệ thống tư pháp của bất kì quốc gia nào và đã được hiến pháp hầu hết các quốc gia ghi nhận.

Bản án, quyết định có hiệu lực pháp luật của toà án phải được các đương sự, cơ quan

hữu quan có trách nhiệm thi hành. Tuy nhiên, thực tế quá trình xét xử của toà án, nhiều vụ án, trong đó có những vụ án đã qua hai cấp xét xử và bản án, quyết định của toà án đã có hiệu lực pháp luật nhưng vẫn phát hiện có những sai lầm trong quá trình giải quyết làm tổn hại đến quyền và lợi ích hợp pháp của đương sự. Do đó, cần thiết phải xây dựng cơ chế để kiểm tra, giám đốc việc xét xử của toà án nhằm khắc phục tình trạng nêu trên.

Giám đốc thẩm dân sự là thủ tục tố tụng đặc biệt mà toà án có thẩm quyền xét lại bản án, quyết định đã có hiệu lực pháp luật của toà án bị kháng nghị do phát hiện có vi phạm pháp luật nghiêm trọng trong việc giải quyết vụ việc dân sự. Mặc dù đã có quy định của pháp luật về thủ tục giám đốc thẩm nhưng trong thực tế số vụ việc có sai sót được xem xét theo thủ tục giám đốc thẩm là không nhiều,

* Tiến sĩ, Học viện Ngân hàng
E-mail: toanbh@hvnh.edu.vn